

Чекаю весну

Василь Горбатюк

Щоб хто тільки знав, як я цього року чекаю весну! Ще з того літа. Відтоді, як ми з дідусем Антоном знайшли кленову колодку.

У селі в дідуся Антона й бабусі Олі я живу щоліта. Оце як тільки почнуться канікули — через кілька днів я уже в них.

Помагаю дідусеві та бабусі з господарством справлятися: наглядаю за курчатами, щоб кіт чи ворона не поцупили котре, малину, смородину збираю на варення. Та хіба мало на селі роботи!

Того дня, десь по обідній порі, дідусь вийшов зі своєї столярні, де він цілими днями майструє, поглянув на сонце й гукнув:

— Збирайся, Юрчику! Ходімо!

А мені що збиратися — із самого ранку готовий, тільки й жду його команди.

Дідусь скинув цупкий брезентовий фартух, струсив із штанів та сорочки стружку, надів на голову старенького капронового капелюха. Вийшли з дому кожен з вилами на плечах. Дідусь — з великими, на чотири зуби, я — з меншими, двійчатами.

За селом одразу ж звернули на в'юнку стежку, що бігла спершу понад річку, а потім пірнула у високі й густі, вже злегка прижовклі пшениці.

За пшеничним ланом, у видолінку, поміж верболози птах смугастий шугнув.

— Дятел, дятел! — зрадів я.

— А спинись-но лишень, — озвався дідусь. — Прислухайся добре.

Незабаром з кущів, куди шаснув птах, почулося: "Од-уд-уд... Од-уд-уд..."

— Одуд! — аж тепер упізнав я.

Спинились ми перед невеличким лужком з кущами верболозу, що посхилялись над річкою, — наче великі зелені їжаки води прийшли напитися.

— Отут наше сіно! — і дідусь зняв з плеча свої вила.

Упоперек лужка до річки збігали сіруваті, місцями переривисті покоси. Здавалося, вони зовсім сухі. Та коли я перекинув своїми двійчатами один віхтик, він волого зазеленів, запахтів свіжою травою.

— Перекинемо сьогодні, а завтра можна й додому везти, — сказав дідусь.

Коло сіна клопоталися з годину. Потім, як усе перегорнули, пішли до кринички. Дідусь вирвав лист лопуха — великий, міцний, без дірочок — склав його, згорнув — дивись, уже й черпачок зелений в руках. Вода була холодна, солодка і пахла лопухом.

Назад ішли кружка, краєм лісу, що гострим кутом врізався в лан шелесткого вівса. Після осяяних сонцем полів тут було прохолодно, вогкувато, дихалось глибоко і легко.

В лісі ми й натрапили на ту кленову колоду. Не колоду навіть, а колодочку, кльоцик, як сказав дідусь. Кльоцик валявся просто на стежці. Трохи зігнутий колінцем, з оббитою місцями корою, він лежав між товстими, покрученими жилами коріння. Тільки ж я обминув його байдуже, пішов далі. А дідусь над ним спинився, оглянув

уважненько, покликав мене:

— Вернись-но, Юрку, та поглянь, якого славного кльоцика ти проминув.

По правді сказати, нічого славного у ньому я не вздрів. Навіть більше: він мені здався ні на що не придатним. З одного боку, де зріз, у кльоцику темніла широченька-таки діра, яка в глибині колодки мала ще один вихід, уже вузчий і вбік. Видно, сидів там колись сучок, то усе й витрухлявіло на його місці.

— Та це ж готова дуплянка! Кращої не знайдеш!—Дідусеве обличчя аж сяяло від задоволення.

— Яка дуплянка? — здивувався я.

— А шпаківня! Тільки трохи підправити, підстругати — і живіть, шпачки, хоч і зимуйте.

І як це я сам не догадався? Переступив, роззява, через таку гарну пташину хатку.

— Треба забрати, — вирішив дідусь.

— Треба, — погодився я. І одразу ж: — Давайте я понесу.

— А здужаєш?

— Чого там!..

— Пристанеш!

— Не пристану, — кажу бадьоро.

Спочатку дуплянка здалася мені легенькою — що там її нести! Однак поки вийшли на пагорб, з якого вже виднілося село, я ледве втримував свою ношу. Брав її то під один бік, то під другий, то поперед себе — колодка вислизала з рук, просто обривала їх.

— Давай-но я понесу, — сказав дідусь. — А ти бери вила.

Та я затявся: "Ні!" Коли я така ворона, думаю, що під ногами шпаківні не розгледів, то хоч її додому донесу.

— Візьми на плече, — порадив дідусь. — Так легше буде.

І справді, коли я примостив кльоцик на плече, стало зручніше. Деревина трохи муляла в плече, та й руки теж доводилось міняти, щоб не затерпали, зате ж доніс я дуплянку до самої хати. Ще й у дворі не просто кинув її на землю, а обережно поклав на дідусів верстак — щоб не розбилася.

Того ж дня ми з дідусем і взялися майструвати шпаківню. Вичистили гарненько трухлятину з дупла, стамескою підправили його, набили зверху дашок.

Справилися із шпаківнею, коли вже смеркало. Почепити її вирішили на яблуні, неподалік від хати. Я хотів було лізти на дерево, та дідусь не дозволив. Сам видерся на яблуню, мотузкою витяг до себе дуплянку і міцно прив'язав на розлозі до стовбура.

— Бачиш, Юрку, яку хатину для шпаків ти приніс на своїх плечах! — посміхнувся згори.

— А скільки чекати, поки шпаки в ній поселяться? — спитав я.

— Весною прилетять — і поселяться.

— Аж весною?! Так довго чекати?

— Доведеться...— розвів руками дідусь.

Я не повірив дідусеві. Чого б це готова шпаківня висіла на яблуні цілий рік.

Тепленько в ній, затишно...

Щодня, аж поки не поїхав додому, поглядав я на шпаківню. Ні, не поселилися...

Ось чому я так нетерпляче виглядаю, вичікую весну. Не забуваю нагадувати дідусяві: лиш поселяться в нашій дуплянці шпаки — негайно сповістіть мене.

"Обов'язково дам знати. Чекай". Це вже дідусь мені.

І я чекаю.

Джерело: Горбатюк В. І. Золоті кораблі: Оповідання. — К.: Веселка, 1986.